

**Proslov u hrobky Havlových – Svíčka za paní Olgu
Vinohradský hřbitov 27.1.2025 ve 15.30 hod.**

Vážená paní ředitelko, vážení přátelé, vážení hosté,
všichni milí spolulidé,

v polovině osmdesátých let minulého století jsem se seznámil s ženou, která mi věnovala sbírku svých básní. Poslechněme si jednu z nich. Básnička ji nazvala Kouzelné zrcadlo.

*Jednou mě náhodou napadlo, mít takhle kouzelné zrcadlo,
v němž spatřila bych krásu světa, i jarní den, i barvy léta.
To zrcadlo by obzory mi dalo, o kterých nikdy se mi
nesnívalo.*

*S tím zrcadlem bych poznala, o čem dřív jsem jen snívala.
A potom mne ale napadlo, a to se zdá snad zvláštní:
Třeba nemám to zrcadlo, svět je i tak moc krásný. (Eva
Budzáková).*

Může se zdát poněkud podivné hovořit o kráse světa. Vždyť žijeme uprostřed mnohých polopravd a lží a namyšlenosti některých našich i světových politiků. Jejich touhou je za každou cenu, tedy i za cenu hromadného vraždění ve válkách, za cenu člověka ponižujících populistických lží, za cenu ponižování a ze společnosti vylučování lidí pro jejich jinakost, za cenu likvidace živočišných druhů i likvidace přírody získávat území, ještě větší moc, hmotné bohatství, sobecky rozhodovat o budoucnosti jednotlivců i národů. Jakápak krása světa.

A přece. Autorka té básně krásu vidí. **Je nevidomá.** Jak vidí nevidomí? „*Nevidomí, oči na stopkách svých prstů věří ve světlo, v barvy, ve hvězdy. Zrak přece není důkaz, zrak je dar, zrak je dar jednoho smyslu,*“ napsal kdysi lékař a básník Alois Volkman.

Olga Havlová vnášela do tohoto světa krásu. A díky nadaci, kterou spolu s několika přáteli založila, ji stále vnáší. Krásu, kterou vidí nevidomí, ale také lidé vylučovaní ze společnosti, lidé na vozičku, staří lidé, kteří potřebují pomoc, děti s DMO a mnozí další. Tito lidé a mnozí další vidí krásu světa, navzdory svému postižení. Vidí krásu světa také díky Olze Havlové a lidem, kteří se vydali na cestu v jejich stopách. Olga přinášela světlo, barvy, umožňovala pohledy na hvězdy. Olga ovšem nebyla žádná sociální romantička. Barvy, hvězdy, nebe... to všechno jsou symboly, které měly svůj významně racionální podklad.

V bibli, v proroctví proroka Ezechiele, najdeme mimo jiné tato obrazná slova Božího sdělení: „Dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstráním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce masité.“ Jak tomu rozumět? Právě odkaz Olgy Havlové nám může k porozumění pomoci. Pro Izraelce bylo srdce centrem myšlení, životních postojů, rozhodování. Obrat „kamenné srdce“ není ovšem pouze výsadou Izraelců doby starozákonní. To je přece i obrat, hodící se i do naší dnešní společnosti. Lhostejnost k lidskému trápení, diplomatické kalkulace, jak bezohledně získat co největší majetek, jak obrat druhé, slabší, přehlížení nemocných, zraněných, slabých... Kamenná srdce. Olga Havlová dostala do vínku srdce masité. Srdce, které cítí, vnímá lidskou bolest, srdce, které se chvěje, srdce, které je symbolem lásky. Ne ovšem té romantické, ale lásky praktické, lásky pro všední den. Lásky, která si nic nenárokují, nemyslí na sebe, tedy není sobecká, raduje se z pravdy, nebere člověku svobodu, ale naopak cestu ke svobodě otevírá. Jde o praktické projevy vztahování se k druhému člověku, vidění jeho situace a hledání možností, jak mu pomoci. Proto je pro onu

nevidomou básnířku i pro mnohé další s tělesným nebo duševním postižením svět i tak moc krásný, protože vidí, cítí, vnímají, prožívají krásu lidí s masitým srdcem, vědí, že svou životní soutěskou nejdou sami. Ne, nejsou vedeni za ruku, jen jim někdo s masitým srdcem na tu cestu svítí. I když jiní s kamenným srdcem v té soutěsce dávají tvrdost svých srdcí významně pocítit.

Vážené dámy, vážení pánové, milí přátelé, milí spolulidé, ještě jeden biblický citát. Ježíš v oddíle, nazvaném „Kázání na hoře“, říká: “Neshromažďujte si poklady na zemi, kde je ničící mol a rez a kde se zloději prokopávají a kradou. Shromažďujte si poklady v nebi, kde je neničí mol ani rez a kde se zloději neprokopávají ani nekradou. Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce.” (Mt 6). Pokud vím, paní Olga Havlová si vědomě žádné poklady v nebi neshromažďovala. A přesto nás přivedla ke sdělení, že je dobré na jeden významný poklad myslet, pečovat o něj. Totiž o ono masité srdce. To se stává pokladem ve chvíli, kdy člověk nehromadí ony pomyslné pseudopoklady, které ničící mol a rez a které kradou zloději. A péče o ten poklad? Právě ta již několikrát zmiňovaná láska. Kdysi jsem končil jedno zamyšlení o srdci slovy: „Pojď a nazvi mé ztrácející se srdce šťastným. Rozdáno po kouskách ve sklenicích vody, v drobných z peněženky, v utřených slzách plačících, v uklidňujících objetích, v naslouchání posledním slovům umírajících, v podané ruce klopytajících, v doprovodu nevidomých, stalo se jediným velkým celkem mého života.“

Ano, svět je i tak moc krásný. Září v něm světlo, barvy i hvězdy. Díky těm, kteří odmítli svůdnost leštěného kamene a přijali pro svá srdce dar Dárce života, dar masitosti pro svá srdce, dar lásky. Takový dar přijala a

takový dar rozhojňovala i paní Olga Havlová, od jejíž smrti uplynulo právě dnes již 29 let.

Skloňme se k modlitbě:

Dobrý Bože,

Děkujeme ti za život, který jsi nám dal. Za vše, čím jsi nás obdaroval. Prosíme, dej, abychom těmi dobrými dary uměli být nablízku lidem potřebným.

Děkujeme Ti za život paní Olgy Havlové. Za její svědectví neproklamované, avšak prožívané lásky k člověku. Za její pozvání na cestu všední, a přesto nevšední lásky. Prosíme dej, abychom toto její poselství chtěli a uměli nést i dalším generacím.

Děkujeme ti za práci Výboru dobré vůle – nadace Olgy Havlové. Za ty, kdo nadaci založili a pracovali v ní, podporovali ji, za Milenu Černou, Danu Němcovou, za Olžinu manžela Václava Havla, a mnohé další, jejichž masitá srdce na této zemi již nebijí. A také za ty, kteří v nadaci pracují dnes. Prosíme o požehnání pro jejich práci. Dej paní ředitelce nadace a všem, kteří v této organizaci na všech postech pracují, dost lásky, dost sil, dost naděje.

Děkujeme ti za možnost žít, tvořit, milovat, pracovat. Prosíme za lid Ukrajiny, kterému je válkou toto všechno znemožňováno. Prosíme, zastav to všechno zlo, které způsobilo a stále působí válku. Zastav zlo, které vraždí, bere naději, radost ze života. Prosíme za ruský lid i za lid Ukrajiny. Prosíme za Izraelce i Palestince. Prosíme, vnes pokoj na všechna další místa, kde lidé umírají ve válkách. Pane, smiluj se.

Modlitba Páně: společně se modleme Modlitbu Páně:
Otče náš, který jsi v nebesích, posvět' se jméno tvé...

Požehnání: *A pokoj Boží, který převyšuje všechno lidské pomyšlení, bude střežit vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši, našem Pánu.*

At' ti Hospodin žehná a chrání tě! At' Hospodin nad tebou rozjasní svou tvář a je ti milostiv! At' Hospodin k tobě obrátí svou tvář a obdaří tě pokojem!'

Požehnej nás Bůh Otec, Syn i Duch svatý. Jděte v pokoji.
Amen

Bohoslužby Kežmarok 29.12.2024

1.neděle po Vánocích

Bohoslužby vedl: farář Roman Poruben

Kázal: farář Miroslav Erdinger

Čtení : Iz.58,1a + 6-10

Text kázání:

Základem kázání je výběr veršů ze 6. a 7. kapitoly Skutků apoštolských, které hovoří o diakonu Štěpánovi.

1V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl. 2A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. 3Bratří, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. 4My pak budeme i nadále věnovat všechny svůj čas modlitbě a kázání slova.“ 5Celé shromáždění s tímto návrhem rádo souhlasilo, a tak zvolili Štěpána, který byl plný víry a Ducha svatého, a *dalších šest*. 6Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce. 7Slovo Boží se šířilo a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také mnoho kněží přijalo víru. 8Štěpán byl obdařen Boží milostí a mocí a činil mezi lidem veliké divy a znamení. 9Tu proti němu vystoupili

někteří židé, patřící k synagóze... 10Nebyli však schopni čelit Duchu moudrosti, v jehož moci Štěpán mluvil. 11Navedli tedy několik mužů, aby prohlašovali: „My jsme slyšeli, jak mluví rouhavě proti Mojžíšovi a proti Bohu.“ 12Tím pobouřili lid a starší se zákoníky; pak si pro Štěpána přišli, odvedli ho a postavili před radu. 13Přivedli křivé svědky a ti vypovídali... 15 Všichni, kteří v radě zasedali, pohlédli na Štěpána a viděli, že jeho tvář je jako tvář anděla...*Štěpán jim pověděl:* 51Jste tvrdošíjní a máte pohanské srdce i uši! Nepřestáváte odporovat Duchu svatému, jako to dělali vaši otcové... 53Přijali jste Boží zákon z rukou andělů, ale sami jste jej nezachovali!“... 54Když to členové rady slyšeli, začali na Štěpána v duchu zuřit a zlostí zatínali zuby. 55Ale on, plný Ducha svatého, pohlédl k nebi a uzřel Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží, 56a řekl: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží.“ 57Tu začali hrozně křičet a zacpávat si uši; všichni se na něho vrhli 58a hnali ho za město, aby ho kamenovali. 54Když to členové rady slyšeli, začali na Štěpána v duchu zuřit a zlostí zatínali zuby. 55Ale on, plný Ducha svatého, pohlédl k nebi a uzřel Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží, 56a řekl: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží.“ 57Tu začali hrozně křičet a zacpávat si uši; všichni se na něho vrhli 58a hnali ho za město, aby ho kamenovali... 59Když Štěpána kamenovali, on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ 60Pak klesl na kolena a zvolal mocným hlasem: „Pane, odpusť jim tento hřích!“ To řekl a zemřel.

Kázání:

Milé sestry, milí bratři, přátelé v Kristu,

setkáváme se k bohoslužbám v první neděli po Vánocích. Ve druhý vánoční svátek si církve připomíná

ukamenování diakona Štěpána. Připomeňme si tuto událost dnes i my.

Jeden z církevních otců řekl, že světce nedělá martyrium, ale kauza, pro kterou martyrium podstoupil. Jaká to byla kauza, která přivedla diakona Štěpána k martyriu? Lze to říci docela jednoduše: **Vzal vážně, že se Spasitel narodil i pro něj.** Vzal vážně, že i v něm si Bůh našel zalíbení. Mnoho o něm nevíme, avšak to podstatné o něm víme. Byl plný víry a Ducha svatého. To je jeho vysoká kvalifikace pro život Kristova učedníka. Nejsou ta slova řečena samoúčelně. Jsou řečena ve chvíli, kdy to v první církvi sociálně vřelo. Nebylo dobře a spravedlivě postaráno o všechny vdovy. Čili o ty sociálně nejslabší. Bylo potřeba někoho touto službou pověřit. S jistým nadhledem řečeno, pověřit někoho, kdy by se staral o ty sociálně nejslabší tak, aby mohly být v rovnováze všechny složky života církve. Zvěstování Krista, slavení večere Páně a diakonická služba. Dochází k volbě sedmi diakonů a Štěpán je jmenován jako první.

Ono rozhodnutí zvolit sedm diakonů bylo pro tehdejší církve zlomové. Z textu můžeme usuzovat, že se stala věrohodnější, její zvěstování mělo viditelné důsledky. Poznámka, že se slovo Boží šířilo a počet učedníků velmi rostl, tomu nasvědčuje. Kristův imperativ lásky k bližnímu vstoupil viditelně do praxe církve. A Štěpán v tom hrál významnou roli. Tak, jako vzal vážně, že se Spasitel i pro něj narodil, tak vzal vážně i toto pověření. Zřejmě patřilo k jeho životnímu stylu brát vážně to, co se ho niterně týkalo. Již si o něm můžeme udělat poměrně ucelený obraz. Muž, oddaný svému Pánu, obdarovaný statečností, jasným slovem, které se nebojí říct nahlas. A také jistým způsobem neústupný. To byl Štěpán. Nezasažený vánoční romantikou, zasažený však vánoční zvěstí, vánočním

evangeliem. Bůh s námi. Bůh, který se v Kristu solidarizoval s člověkem v jeho lidské situaci, který v Kristu Ježíši sestoupil na zem, mezi nás. **A to člověka nenechává klidným.** Jedni se upřímně radují, protože přijali Děťátko v jeslích jako svoji záchranu, druzí blednou a modrají vzteky, protože jakýpak je to Mesiáš, který přišel v takovém ponížení? A ejhle, má své učedníky, má své následovníky, má ty, kteří jeho příchod v těle a jeho zvěst vzali vážně. Jako Štěpán. Ale má i mnohé nepřátele a nepřítelé mají i jeho učedníci, a také Štěpán. Tam, kde je láska, vynoří se nenávisť; kde je pravda, postaví se vedle lež; kde je milosrdenství, hned je vedle nesmlouvavost a tvrdost srdce; kde je služba a pomoc druhému člověku v jeho mnohé lidské nouzi, hned si vedle stoupne lhostejnost a posměch slabým. A kde je život a příliš mnoho života, tam chce zasahovat hřích a smrt. Tak nějak to přece, milí přátelé, v životě je. Proč by tomu mělo být jinak tam, kde je přijímáno evangelium narozeného Spasitele?

Ale vzít vážně takové pověření, to je zásadní zásah do života. Vzápětí to vidíme na Štěpánovi. S radostí ještě čteme, že byl obdařen Boží milostí a mocí činit mezi lidem veliké divy a znamení. Měl ducha moudrosti. Radost končí ve chvíli, kdy zjistíme, že je tak uvedena Štěpánova obžaloba. A čistá radost a moudrost jsou lidem v oku. Obžalovat a odsoudit.

Ten Štěpánův příběh by mohl být docela dobře nazván: **Kam to vede, když člověk vezme vážně, že se mu narodil Spasitel.** Kam to vede, když člověk vezme vážně Krista. A není daleko od pravdy, že to mnohdy vede do konfliktů s okolím, s druhými lidmi, do nepochopení. Ale ta cesta víry, ta bohatá, barevná, šťavnatá cesta víry, na jejímž konci je pozvání k novému životu, ta stojí za to.

Lze na ni vedle chyb udělat i mnoho dobrého. Je plná otázek, hledání, více pochybností, méně jistot, je plná setkání na křižovatkách života a ta setkání mnohdy směr životních cest mění. Ano, je to důsledek rozhodnutí vzít vážně vánoční zvěst. Znamená to vzít vážně Krista. Vzít vážně naléhavost toho tichého, sotva slyšitelného pláče narozeného děťátka Krista.

Proces začíná. Křiví svědkové vypovídají proti Štěpánovi. „Je tomu tak?“ A Štěpán s tváří jako tvář anděla spustí své dlouhé kázání na téma Boží a lidské konání. A to kázání končí tak odlišně od betlémských událostí. „Dnes se nám narodil Spasitel Kristus Pán v městě Davidově“, rozléhalo se po galilejských horách a přinášelo pokoj a radost. „Jste tvrdošíjní, nepřestáváte odporovat Duchu svatému, jak to dělali vaši otcové“, poslouchají členové rady ze Štěpánových úst a dusí se vzteky. Zuří a zlostí zatínají zuby. A je zde výraz bezmoci z nezbytnosti přiznat pravdu druhé straně. Nenávist je vystupňována.

Zatímco členové rady ztrácí soudnost, ztrácí pevnou půdu pod nohama, snad se dívají k zemi a nic jim neříká nějaká zpráva o narození Spasitele, se Štěpánem tomu je jinak. Ten nejenže neztrácí půdu pod nohama, on především neztrácí kontakt s nebesy, neztrácí ono **vánoční ujištění o Boží lásce k člověku**. A tak slyšíme to, co rozezlení členové rady: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží“. Nedá si ten Štěpán pokoj. Třeba by se ještě něco dalo zachránit, projevít lítost, a tak obměkčit soudce. Ne. Člověk, který vezme vážně radost Vánoc, stává se nositelem pravdivého života. Štěpán hovoří o Kristově vítězství nad zlobou, úklady, nenávistí, smrtí. Místo vítězného Krista je po Boží pravici.

Popis reakce soudců je spíše komický než tragický. Ta tragika je však jinde. Ta je v odmítnutí Spasitele, Mesiáše, který by mohl přijít na svět v betlémském chlévě. V takovém ponížení. A ještě v horším ponížení skončit. Na kříži mezi zločinci. Ta tragika je ve víře ve vlastní bezchybnost, ve vidění sebe a své dokonalosti a odmítnutí božské lásky k lidské nedokonalosti, odmítnutí božské solidarizace s člověkem.

Tak kámen do ruky a prásk s ním do té tvrdé, nepokorné hlavy. A další. Mezi tvrdostí kamenů a tvrdostí srdcí není v tuto chvíli žádný rozdíl. Jak kontrastně s tvrdostí srdcí kamenujících působí modlitba toho, který spojil svůj život se zvěstí vánočního evangelia o narození Krista, o Bohu přítomném. „Pane Ježíši, přijmi mého ducha“. „Pane, odpusť jim tento hřích“. **Přímluvná modlitba mezi deštěm kamenů a kapkami krve**. Tak takové to může být, když člověk vezme vážně, že se mu narodil Spasitel Kristus Pán v městě Davidově.

Milé sestry a milí bratři, kamenujících má tento svět dost a dost. O to více potřebuje ty, kteří spolu nesou břemena druhých, kteří se za druhé modlí, prosí za jejich život, kteří svým srdcem, svými schopnostmi a obdarováním pomáhají těm nejslabším, zastávají se bezmocných, pomáhají zachovávat lidskou důstojnost těm, kteří na to již nemají vlastní síly. Mohou pro to mít různé dobré motivy. Jedním z nich je vzít vážně, že se nám narodil Spasitel Kristus Pán. Takový může mít význam Štěpánova kauza pro nás dnes. Amen

Modlitba:

Čtení: Lk 2, 1 - 20

Text: Tit , 2, 11 + 3, 3 - 7

Kázání:

Milé sestry, milí bratři, přátelé v Kristu,

nezní ten text nijak vánočně, co myslíte? Kde jsou jesle a kde je sláma a kde jsou mudrci a kde je Betlém a kde je chlév a kde jsou davy lidí a přeplněné hostince či hotely? A kde je hvězda na nebi a kde jsou pastýři, a kde jsou andělé a kde jsou mudrci a kde jsou ovečky a pastýři? Zkrátka kde je všechna ta vánoční romantika, která přivádí

davy lidí jednou za rok do kostelů na půlnoční a probouzí nostalgicko - romanticko náladu a vede ke zpívání koledí a rozdávání dárků? Je pryč. Není. Doba, ve které žijeme, nás vede ke kořenům. Nemá smysl zůstat kdesi na povrchu. Ztráta času. Ta naše doba nás zbavuje sladkých iluzí, to, co navál čas a také zavál čas, to se nyní opět objevuje. Smysl má jen hlubina. Nejsou to barevné obaly ani blýskavá pozlátka, co potřebujeme. Nejsou to dojmavé koledy ani agresivní světla. To vše zastírá naši skutečnost, kterou se mnohdy bojíme nahlédnout. Jaká je ta skutečnost? Nebo spíš, pod úhlem dnešního textu, jaká byla ta skutečnost, než do ní vstoupil vánoční příběh? Než se do ní narodil Kristus Pán? A také, než byl pro tu naši skutečnost Kristus Pán ukřižován? Autor listu Titovi ji popisuje takto, jak jsme slyšeli: „Vždyť i my jsme byli kdysi nerozumní, neposlušní, zbloudilí, byli jsme otroky všelijakých vášní a rozkoší, žili jsme ve zlobě a závisti, byli jsme hodni opovržení a navzájem jsme se nenáviděli.“ Taková byla výchozí situace, do které je psán list Titovi. No, celkem podobná, jako ta současná. A k tomu ještě nyní doba nouzová, doba sevření, cesty soutěskou strachu a ohrožení. Doba lží a polopravd, doba záměny hodnot a zlehčování života. Kšeftování se strachem a politickými body. Viditelné vážné ohrožení. A k tomu ještě naše mnohé osobní starosti, vztahové problémy, rodičovské problémy, nemoci blízkých, především dětí, rozechvělá lidská srdce, vyčerpání z péče o nejbližší, finanční starosti. Vyčerpávající domácí výuka dětí, obavy o budoucnost. Mezi lidmi nálada k pláči. Taková je aktualizovaná skutečnost, která svléká Vánoce z kožíšků a Mrazíků a Popelek a válenek, nic proti pohádkám, a otevírá člověka pro hledání toho podstatného, hledání, a věřím, že i

nalézání hodnot. Ne pohádkových iluzí, ale skutečných hodnot, na kterých lze vystavět celý život.

Do této situace vstupuje přečtený biblický text. Takoví jste byli. „Ale ukázala se Boží milost... Ale ukázala se dobrota a láska našeho Boha“. Pánu Bohu nejen na člověku záleželo, ono mu na člověku stále záleží. Záleží mu na každém z nás. Těžko se mu dívalo na to, jak člověk sestupuje stále hlouběji do rašeliniště svých představ a iluzí, jak zabředává do svých problémů. Ale také jak stále převléká masky a hraje hry a zakrývá oči před pravdou o sobě, protože podívat se na pravdu o sobě by bylo sebedestruktivním kouskem. Pohledem k neunesení. Co s tím? Jak dál, aniž by si člověk o sobě nic nenalhával, ale našel odvahu pravdivě sebe nahlédnout?

Ejhle, není recept, je nabídka. Přímo vánoční nabídka, která není zabalena do krabice v růžovém papíře, převázané růžovou mašlí. Ta nabídka je docela nahá, jen v plenkách zabalená, leží na slámě a dýchá na ni vůl a oslík. Co nám zbyde, když zbavíme Vánoce konzumu a přetažené romantiky? Zbyde nám nečekaně mnoho. Objeví se nahá pravda o Bohu. Uvidíme, jaký je Bůh. A zjišťujeme, že je blízký nám všem, že se neštítí prostředí chléva, že se rodí jako my lidé. A je plný milosti, dobroty a lásky. Boží sestoupení je nabídkou toho nejužšího společenství s člověkem. Přichází s ním naděje, kterou je Ježíš Kristus. Všechna víra, láska i naděje, všechno křesťanství, všechno, co je pravým, nehraným lidstvím, je soustředěno v Ježíši Kristu. Pláč i radost, únava i síla, ponižování i vyvýšení, ale také soucit a blízkost, odpuštění a společenství, smíření i nesení břemen druhých, smrt i vzkříšení. To všechno je nyní soustředěno do Ježíšova narození. Hle, naděje v jeslích, naděje v kolébce. Síla neutěšené situace, popisované na začátku, síla minulosti

je pryč. Tam, kde se ukáže milosrdenství, dobrota a láska Boží, tam, kde lidé pustí takového Boha k sobě, do své blízkosti, do svého života, tam zlo bledne, ztrácí na síle. Minulost je pryč. Není se proč obracet zpět, není se čeho bát. S Kristovým narozením vstoupilo do života odpuštění, smíření, pokoj, radost. Vůbec to neznamena, že by již byl život jen samá pohoda, že je tady již Boží království. Ale je na cestě k člověku, otevírá se pro člověka. Tam, kde je odpuštění, tam se dotýkáme Božího království. Kde je láska, radost, kde je smíření a objetí, kde je něha a blízkost lidí, kde je spolulidství a soucit, tam se dotýkáme Božího království. A co víc, pokud jsme také my těmi nositeli těch vzácných prvků, pak se stáváme spolutvárci Božího království zde na zemi. Jednou přijde v plnosti, jednou bude radost ničím nezakalená a štěstí čiré jako pramen řeky. Teď je ještě zakalené, na jeho čistotu však bylo založeno v betlémských jeslích.

Není nijak náhodné, že se ukázala Boží milost, dobrota a milosrdenství. Jsou to totiž Boží odpovědi na lidskou nenávisť, na nezájem člověka o druhého člověka. Bůh ukazuje, jaká je cesta. Ne odplácet nenávisť nenávisť, pomluvy pomluvami, zlobu zlobou, závist závistí a tak dál. Milost, dobrota a milosrdenství jsou Boží cestou k člověku, pro záchranu člověka, a tyto prvky jsou nabízeny člověku, aby je vztahoval k druhým lidem. Bůh, zjevený v Kristu, narozený v Betlémě, nás přišel zachránit. Bible používá slovo spasení. A to nepřichází pro naše kdovíjaké zásluhy. Vždyť apoštol Pavel napíše: „Kdybychom všechny dluhy splatili, jeden nám zůstane napořád. Je to dluh lásky“. Jaképak zásluhy. Jsme stálými dlužníky. Zachraňuje nás právě jen Boží milost, dobrota a láska. Na tom můžeme naše životy vystavět. Ne nějaká morálka, ne nějaké přepjaté snahy o bezhříšnost či dokonalost. Kolikrát

připomínám výrok jednoho katolického teologa: „Kristus Pán nás nechce bezhříšné a spravedlivé a dokonalé. Kristus Pán nás chce mít pravdivé.“ Pravdiví tváří v tvář Kristu, pravdiví v rodině Božích dětí.“ Spolehnutí na Boží dobrotu a lásku, to je cesta z Betléma doby Kristovy do Betlémů našich životů. To přináší záchranu, ne naše zásluhy. Spravedlivé skutky, to všechno dobré, oč se snažíme a co se nám daří, to není důvodem našeho spasení, vykoupení, to je jeho důsledkem. Kdo přijímá Krista a kristovskou cestu, kdo přijímá záchranu v Kristu, ten již nemůže jednat jako ti, o nichž jsem četl na začátku. Jak jsem řekl, pro ty je minulost pryč, již se jich netýká. Přítomnost s Kristem je proměňující. Vede ke spáse.

A k čemu je to dobré? Aby člověk získal dědičný podíl na věčném životě. Aby žil nadějí, že nepatří temnotám ani bolestem, a dokonce ani smrti. Ještě ten podíl nemáme, ale máme naději, že se nám ho dostane. A jsme opět u naděje. Není lichá. Její pláč byl slyšet v Betlémě z chléva, její výkřiky se nesly z Kristova kříže, její radost propukla u prázdného hrobu. Přijměme a chopme se plně takové naděje. Vždy byla potřebná a nosná. V tomto čase pak obzvlášť. Amen

Čtení:

Izajáš 40:1-5

Prosba za slovo:

Text:

Izajáš 11:1 – 2 I vzejde proutek z pařezu Jiřajova a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce. Na něm spočine duch

Hospodinův: duch moudrosti a rozumnosti, duch rady a bohatýrské síly, duch poznání a bázně Hospodinovy.

Micheáš 5:1 A ty, Betléme efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jenž bude vládcem v Izraeli, jehož původ je od pradávna, ode dnů věčných.

Lk 1, 67 - 75

Kázání:

Milé sestry, milí bratři, všichni milí spolulidé,

jakkoliv nám není do radosti, myslíme-li na válku na Ukrajině, na ohrožení světa globální válkou, myslíme-li na úmrtí blízkých, která způsobila prázdná místa vedle nás u štědrovečerního a vánočního stolu, prázdná místa v lavici v kostele, přece jen se jí pokusme téma radosti nyní spolu otevřít. Vzpomeňme na slova apoštola Pavla: Radujte se v Pánu vždycky, opakují radujte se. Však ani Boží lid neměl žádný důvod k radosti a do jisté doby ani kněz Zachariáš neměl důvod se radovat. Dnes však máme před sebou až výbuch Zachariášovy radosti. Chválí Pána a jeho chvalozpěv je strhující. Kde má svůj původ ten chvalozpěv?

Byla to již předlouhá řada let, co Boží lid procházel těžkým obdobím zajetí soužením, poznával moc zla. A tehdy propuká touha lidu po záchraně, po životě, kde moc zloby nemá místo kde určující jsou moc lásky a pokoje, moc víry a naděje. Jak té touze i my dnes, lidé třetího tisíciletí, rozumíme, jak s ní souzníme. Touha Božího lidu propuká ve zvolání: „Kéž bys protrhl nebesa a sestoupil dolů.“ Zvolání, formulované prorokem Izaiášem. Zde, v hlubokém smutku a trápení, až zde má svůj původ Zachariášova radost. Nastává doba, v níž Bůh řekne: „Čas se naplnil.“ A začne připravovat půdu pro záchranu.

V lidských srdcích začíná Bůh připravovat zásadní obrat, záchranu, spasení. Tam je potřeba začít. A to i kdyby ta srdce byla naprosto zavřená. A tak Bůh začíná. Zachariáš – vezme, že to jméno znamená Bůh pamatuje – nemá děti. Pro jeho ženu je to potupa. Lidé říkají – Bůh na vás zapomenul. Ale Bůh pamatuje. Pamatuje na svůj lid, pamatuje na jednotlivce. Anděl Zachariášovi oznámí narození syna. Jan se bude jmenovat. A opět význam toho jména: Bůh je milostivý. A tento Jan bude připravovat cestu Spasiteli, Ježíši. Tak Bůh prokáže svému lidu milost největší: Pošle svého Syna.

Jan se narodil, všichni se radují. Zachariáš, který do té chvíle pro nedůvěru Bohu nemluvil, začíná mluvit. Ještě nedávno pochyboval, jakoby nebral vážně význam svého jména, jakoby nebral vážně, že Bůh pamatuje. Teď vidí dál. Vidí svého syna, vidí ovšem i Boží plán s člověkem, vidí záchranu. Vidí, že Bůh bude dělat veliké věci. Vidí, že Spasitel je blízko. A tak Zachariáš v modlitbě, plné chvály a díky, oslavuje Boha.

Ještě nás Lukáš upozorní, že to vše není dílo pohnuté mysli. Přirozené by snad bylo, kdyby Zachariáš prožíval radost z narozeného syna, kdyby Bohu za něj děkoval. On však byl naplněn Duchem svatým. A to se člověk chová a mluví nečekaně. Proto se nenechme zarazit tím, že v tom Zachariášově chvalozpěvu není ani zmínka o otcovském štěstí, které bylo jistě veliké. Mnohem důležitější, než jakkoliv nezpochybnitelná radost jednoho otce z narození syna je radost Otce nebeského ze Syna Spasitele. Mnohem důležitější je záchrana lidu Božího, ovšem i záchrana celého světa, celého lidstva než záchrana jednoho rodu, který v synu dostává své pokračování. Zachariáš již nepochybuje. Již si je jist, že Bůh na člověka pamatuje. Jestliže Bůh splnil svůj slib a dal

mu syna, pak jistě splní o to druhé zaslíbení, dá světu Spasitele. Zaslíbený Mesiáš brzo přijde. Na místě je radost. Chvály, díky.

Milé sestry, milí bratři, důvod Zachariášova chvalo zpěvu je vlastně důvodem, proč jsou křesťanské Vánoce, proč je Štědrý den, proč se setkáváme při vánočních bohoslužbách, proč si dáváme dárky, slavíme Vánoce. Protože Bůh nám vzbudil mocného Spasitele, jak vyznává Zachariáš. Všechno ostatní je přidáno buď nánosem let nebo střídáním nálad a také politických systémů. Vzpomínám na dobu, kdy jsem slýchal věty: „Můžeme si přát něco lepšího, může být něco krásnějšího, než Vánoce prožívat ve znamení dítěte? Jde přece o svátky především dětí, a tedy i svátky rodinné.“ To se říkalo před léty a přežilo to dosud. A co rodiny bez dětí? A co rodiny, kde děti zemřely? Nebo rodiny, kde děti zklamaly, rodiny, kde znamení dítěte jako rodinné pohody vzalo za své? A co ti stárnoucí rodiče, kteří zapomenutí v domovech důchodců prožívají chvíle opuštění, pláčou, nebo již nemají slzy? A copak rodiny, kterým vzal jejich dítě, studenta vysoké školy, šílenný střelec, jak tomu bylo vloni těsně před Vánoci na Filozofické fakultě v Praze? Copak těm všem se Ježíš nenarodil? Ne, nic takového Vánoce nejsou. Nic, co si tu pro sebe nebo na sebe připravíme.

Zachariáš je ve věci. Je v obraze skutečných Vánoc. V betlémském dítěti Bůh navštívil a vykoupil svůj lid. Znovu se může člověk spolehnout na to, že Bůh svá zaslíbení plní. Proroci nemluvili nadarmo, když připomínali proutek z Jišajova pařezu, když upozorňovali, že Hospodinova sláva se skutečně zjeví, aby proměnila i poušť v úrodnou krajinu. Proroci mluvili, protože je Bůh

k tomu zmocnil. A tak potěšovali. I Zachariáše. Spolehl se na to, proto chválí, děkuje. Raduje se.

V jeho chvále zaznívá i připomenutí nepřátel. Snad myslel na dávné zajetí Babylona, jistě myslel na přítomnou moc pohanského Říma. Také na krutého, zlého vladaře Heroda myslel. A jistě myslel i na zlo, kterému člověk slouží, na hřích, stále živý v lidských srdcích i v jednání. Mohl myslet na ty mnohé skutečnosti, které dělají člověka neskonale nešťastným, které člověka nevedou k pravé radosti, ale k jakýmsi pochybným imitacím, nevedou k lásce, ale učí myslet především na sebe. Tak i tohoto nepřitele přicházející Spasitel přemůže. On odpustí vinu, která svírá srdce a zbavuje odvahy, odpustí hřích, který člověka deformuje. Dokonce bude pro ten hřích ukřižován. Sejme strach ze smrti, třetího dne vstane z mrtvých. Přinese spasení. A proto jsou Vánoce. Přišlo v Kristu spasení.

Milé sestry, milí bratři, Zachariáš, to znamená Bůh pamatuje. A Jan, to znamená Bůh je milostivý. Mezi tyto dva významy – Bůh pamatuje a Bůh je milostivý, smíme vložit své životy. Proto se nám narodil Spasitel. Začínají křesťanské svátky, začínají Vánoce. Amen

Modlitba:

Čtení: Gen 48, 15 - 22

Prosba za slovo:

Text: Lk 2, 25 - 32

Kázání :

Milé sestry, milí bratři, spolulidé,
mysleli jste někdy na to, co byste si přáli, aby o Vás bylo řečeno, až se Vaše životy uzavřou? Že jste byli hodní? Že jste pomáhali druhým? Že jste chodili do kostela? Že jste dobře vychovali své děti? Že jste byli dobrým manželem, dobrou manželkou? Že jste svým dětem postavili domy? Zajistili jim budoucnost? To všechno je jistě skvělé. Mít takové ambice. Ale – Simeon nasazuje vysokou laťku. Je

o něm řečeno, že „to byl člověk spravedlivý, zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svatý byl s ním.“ Leckdo by dnes nad takovým sdělením ohrnul nos a prohlásil by Simeona za úplného nýmanda. Spravedlivý, to přece může znamenat, že neohýbal zákon, že v tom neuměl chodit, že nevyužíval situací, které se mu nabízely. Že měl respekt k zákonu, že neměl odvalu něco si nakrást, někoho podvést, podrazit, že, tak řečeno, „v tom neuměl chodit.“ Slaboch. A což teprve zbožný. K čemu mu to bylo dobré? Nějaký Pán Bůh. Nějaké modlení. Na co synagoga nebo kostel? A dnes? Takhle posilovna, hřiště nebo kuchyň, počítač nebo mobil. K čemu se nechat zdržovat něčím tak staromódním jako je desatero? A pořád mluvit o lásce a odpuštění? Jen ať dostane, co si zasloužil, mizera. Tak mnozí lidé přemýšlí. Ale zbožný? Vrať se do středověku.

Pak přichází očekávání. Takový Simeonův advent. Co to vlastně Simeon očekával? Něco pro sebe? Nějaký elixír mládí? Nebo místo v židovské radě? Dnes by mohl očekávat rodinnou pohodu. Nebo významné společenské postavení. Nebo povýšení v práci, vyšší výplatu. U Simeona je tomu docela jinak. Nic neočekává pro sebe. Očekává pro svůj lid. Potěšení Izraele. Vnímá nesvobodu svého lidu, prožíval spolu s lidem útlak. A jako zákona znalý Žid očekával zaslíbeného Mesiáše. Všechno do toho očekávání vkládal. Svou víru, svou naději, své představy, své emoce. Ne, Boží lid nemůže žít do nekonečna pod kuratelou Říma. Narodí se Mesiáš. Ale jeho záchrana nebude ve vojenské porážce Říma, nebude v prolévání krve. Jeho záchrana bude skrze pokoj, odpuštění, milosrdenství. Ovšemže také skrze utrpení a oběť na kříži, skrze překonání smrti, skrze vzkříšení. Simeon navazuje na chvalozpěv Zachariáše, otce Jana Křtitele. Zachariáš, naplněn Duchem svatým, prorocky promluví a mimo jiné

řekne: „...Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, protože navštívil a vykoupil svůj lid a vzbudil nám mocného Spasitele z rodu Davida, svého služebníka, jak mluvil ústy svatých proroků od pradávna...“ Vykoupení Božího lidu, záchrana z moci zla, Spasitel, který otevře cestu do Božího království. To očekává spravedlivý a zbožný Simeon. Prochází jím advent.

Simeon ovšem ve své řeči nevychází z nějakých svých pocitů nebo představ, tužeb. Takových dětí kolem něho bylo mnoho, mohl by si to myslet o mnoha jiných dětech. Proč právě Ježíše bere do náruče, na to nám odpoví sdělení, že s ním byl Duch svatý. On otevřel Simeona pro vnímání Ježíše jako Spasitele. Kdysi mu Duch svatý sdělil, že neužije smrt, dokud nespatří Hospodinova Mesiáše. Snad si Simeon již přál umřít, snad byl již starý, možná nemocný, život pro něho již nebyl snadný. Vzal ovšem to sdělení vážně. Ještě něco důležitého musí prožít, ještě na něco čeká. Známe to z rozhovorů. „Ještě bych se chtěl dožít vnučky, vnuka, pak již mohu umřít.“ Nebo jinak. „Teď již mohu umřít, získali jsme svobodu, totalita padla“, slýchal jsem na konci osmdesátých a začátkem devadesátých let minulého století. „Teď již mohu umřít, spatřil jsem Mesiáše“, řekne Simeon. Jeho očekávání je naplněno. „Již mě, Bože, z tohoto světa propouštíš. Viděl jsem světlo, které jsi pro nás připravil. Bude svítit pohanům a nám, tvému lidu, bude slávou.“ Srozumitelněji a výstižněji text překládá moderní překlad Slovo na cestu: „Pane, děkuji ti, že jsi splnil svůj slib. Nyní mohu klidně zemřít, protože jsem na vlastní oči viděl Spasitele, kterého dáváš celému světu. Pohanům bude světlem a Izraeli slávou“. Jako by Simeon říkal: „Já jsem již svůj úkol splnil. Má úloha skončila. Mohu odejít v pokoji. Avšak zůstává s vámi Bůh v Kristu. V prvním čtení jsme slyšeli slova praotce Jáкова,

kteřá, než zemřel, říkal svému synu Josefovi v rámci požehnání: „Hle, já umírám, ale Bůh bude s vámi a přivede vás do země vašich otců.“ Zde by Simeon mohl říci: „Hle, já umírám, ale Bůh s vámi zůstává. V Kristu sestoupil mezi vás, v Kristu se s vámi solidarizoval, nezůstáváte s prázdnou. Zůstává s vámi Mesiáš Ježíš Kristus.

Milé sestry, milí bratři, Simeonův advent, Simeonovo očekávání je naplněno. Může v klidu odejít. Nám byl a stále je Mesiáš zvěstován. V adventu si jeho příchod připomínáme, pro Krista se otevíráme, snad i kus té Simeonovy spravedlnosti a zbožnosti v nás je, i přítomnost Ducha svatého v našich životech jsme schopni připustit. Co zbývá? Otevřít se víře, že jednou, až se naplní i náš čas, budeme moci vyslovit spolu se Simeonem: „Pane, děkuji Ti za celý můj život. Děkuji ti, že jsi splnil svůj slib a dal jsi světu Spasitele. Dal jsi ho i mě. Děkuji ti, že jsem se s ním mohl v životě setkat. Nyní mohu v pokoji odejít do tvé náruče. S takovou vírou, milé sestry, milí bratři, milí spolulidé, prožijeme náš advent.

Amen

Modlitba:

Čtení: Iz 11, 1-10

Iz 43, 18 - 21

Prosba za slovo:

Text: Mk 13, 24 – 37

Kázání:

Milé sestry, milí bratři, přátelé v Kristu, shromáždění v adventním očekávání,

už to pučí, už to raší. Jako proutek z pařezu, jako větev fíkovníku. Něco nového se chystá. Trhá se krunýř sevření, život si razí cestu ze spoutávající skořápky. Zárodek se

proměňuje ve květy a ty se promění v plody. Ovoce. Už to pučí a raší. Jaká naděje.

Ale milé se sestry a milí bratři, jsme v textu, nazývaném malá apokalypsa. Hrůzy posledního času, hrůzy konce. „Nezůstane kámen na kameni“, řekne Ježíš těm, kteří obdivují krásu kamenů a staveb. „Přijdou falešní proroci, zazní válečný ryk, bude hlad a zemětřesení. Budete bití, bratr vydá na smrt bratra, otec dítě, děti povstanou proti rodičům, budete nenáviděni pro mé jméno“, říká Ježíš těm, kteří se ptají na znamení, ukazující k příchodu konce. Nezvolil Ježíš špatný příklad? Vezměte si od fíkovníku poučení? Ale ono skutečně přes všechny ty hrůzy, bolesti, strachy, konce se dostáváme k začátku. K novému začátku. K novému dni. Přes bolest a utrpení se člověk dostává k hlubinám života, k tomu trvalému, hodnotnému, nosnému. Přes úzkost a sevření se člověk dostává k požehnání. Ten text nás vede především k plnému životu v přítomnosti, tady a teď. K bdělosti jako stavu připravenosti, touhy být při tom, k očekávání. Bdění jako advent našich životů. Ta touha je motivující. Touha být při tom, až to nastane, až všechno vyraší a vypučí a přinese nový život. Černoši zpívají v jednom ze spirituálů, nepochybně motivovaných textem, který máme dnes za základ kázání: „Až svatí půjdou v onen den, já chtěl bych též při tom být můj Pane. Až měsíc ztratí svoji zář, až slunce svítit přestane, až hvězdy svítit přestanou, až stane vše před trůnem tvým, nebeský band až začne hrát, až začne tenhle slávy den – já chtěl bych též při tom být můj Pane. Já taky, jen aby se to týkalo také mě. Já také, Pane.“

U čeho to chci být? U té zásadní proměny. Až Kristus podruhé přijde. Všechno se změní. Svět, který spěje, a řekněme snad raději než ke svému konci, k zásadní proměně. V ní přijde Syn člověka k soudu. Ale my již máme

základní zkušenost víry z Kristova prvního příchodu. Z Lukášovy verze evangelia známe, že: „Přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo“. Přišel, aby zachránil. I ta zásadní změna, kdy Kristus přijde podruhé, bude zachraňující. Bude vytvořeno nové společenství zachráněných. Jak nerozumět té písni černochoů: „Já taky chci být při tom, Ó Pane.“

Co to ale je, co přesáhne všechny hranice, co přesáhne i hranice a rozměry tohoto života, co trvá a platí a stává se jakýmsi kritériem pro vytváření toho nového společenství? Jeden z výkladů upozorňuje, že rozhodující hodnotou všeho bytí je základní dvojediný vztah k Bohu a k bližnímu. Ono Ježíšovo shrnutí Božího zákona do dvoj příkázání lásky a jeho naplňování. „Miluj Boha a miluj bližního jako sebe.“ Této lásce, těmto vztahům, vytvářeným láskou, patří budoucnost. Právě láska je ta skutečnost, která přesahuje všechny hranice. Ne slova, ne bohatství, vzdělání, vznešenost, vysoká inteligence a mnoho jiného. Ne. Láska je tím základním principem. Láska praktická, účinná, která vidí druhého za přednějšího sebe. K takové lásce Ježíš ukazuje ve svém prvním příchodu a s takovou láskou přijde jako milosrdný soudce až přijde po druhé s velkou mocí a slávou, aby soudil.

A to je vykupující a zachraňující. Soudcem bude Syn člověka, Ježíš. Ten, který přišel do tohoto světa jako člověk, který byl ve všem, kromě hříchu, člověku podoben. Ten, který ví, jak bolí posměch, ponížení, nemoci a bolesti, zapření a zrada. Který u svých nejbližších učedníků viděl, jak je u člověka blízko od lásky ke zradě, od statečnosti ke zbabělosti, který u své matky mohl vnímat nepatrnou hranici mezi slzami radosti a slzami bolesti. Mívám, milé sestry a milí bratři, svoji představu takového soudu: „*Boží trůn, andělé, vedle trůnu Syn člověka, Kristus Pán. Zástup*

se vine kolem toho trůnu. Přichází řada na mě. Přemýšlím, co bych soudci řekl. Najednou mě nic nenapadá. Jo, ještě tady, v tomto životě, to bylo věcí, které se mi podařily, za které jsem byl chválen, na které jsem byl hrdý. Tolik lásky, kterou jsem přijal i rozdal. Ale teď, u toho soudu, před trůnem soudce nejvyššího se to všechno někam vytratilo. Neumím otevřít ústa. Napadá mě spíš to, co se mi nepodařilo, ozývá se hřích. A najednou slyším: „Vítám tě, Pojd' dál. I za tebe jsem prosil“ – neříkal ta slova kdysi Ježíš Petrovi? Jak se mu podobám. A pak slyším: „I pro tebe jsem byl ukřižován. I tvé hříchy visí na mém kříži. Slyšíš ty zpěvy? To andělé se radují z tvého nového narození. Vždyť jsem vstal z mrtvých i pro tebe. Tak se narovnej a pojd' se radovat s anděli i s těmi, kteří tě předešli“.

Milé sestry, milí bratři, velká naděje zaznívá z toho dnes čteného apokalyptického textu. Otevírá se navzdory utrpení a trápení současného věku, navzdory existujícím katastrofám, hrůzám téměř apokalyptickým, otevírá se naděje budoucího věku, nového uspořádání, nového společenství. Naděje, že se nás to nové uspořádání týká. Už to pučí a raší. Už je to přede dveřmi. Bděte, ať to nezaspíte.

Do určitého napětí se dostávají zdánlivě protichůdné výroky. Konec se blíží, vidíte znamení zde stojí vedle výroku, že se počátek toho nového věku nedá předvídat. Jinde bychom dokonce četli, že není naší věcí vědět, kdy se to stane. Tyto v jistém smyslu v napětí dva vedle sebe stojící výroky mají však jednotící prvek. Jakýsi pomyslný budík. To napětí nás nenechá v klidu, nenechá nás spát. Nenechá nás ustrnout v lásce, které není nikdy dost. Ten dluh lásky stále zůstává, řekne apoštol. Tady jsou jistá znamení, ale není to ještě ono, není to ještě ten den. To

zemětřesení, to ještě není ono. Jen ukazatel, upozornění, důvod k modlitbě, pomoci. Ty povodně, to také ještě není ono. Jen červená na křižovatce, stůj, bdi, a zelená na cestu za potřebným pomoci. Ta úmrtí blízkých, ty tragédie na silnicích, sebevražední teroristé, válka v Evropě nebo v Asii, to také ještě není ono. Jen pozvání k pomoci, k projevům lásky a lidské solidarity, přímluvné modlitby. Jsou to jen cesty, kterými člověk prochází, kterým se nevyhne, slyší na nich mnohé otázky, hledá na ně odpovědi, nenachází, hledá sama sebe, nachází svůj pravdivý obraz o sobě až mrazí v zádech. Hledá někoho blízkého, nachází náruč, objetí až u srdce hřeje. Hledá smysl toho všeho, nenachází, hledá odpověď na otázku proč, nenachází. Hledá odpověď na otázku po smyslu toho, hledá své místo v tom všem dění. Nachází ho ve chvíli, kdy slyší: „Potřebuji tě. Tady a teď. Se vším, co máš, cos dostal, se všemi obdarováními. Potřebuji tě pro druhé. Druhé potřebuji pro tebe.“ To Bůh se ozývá, aby bdícím ukázal cestu. Ne, nedává hotové odpovědi na náhlé otázky. Člověk sám je tou odpovědí. Člověk sám si odpovídá. Tím, jak se k událostem postaví, jakou zaujme pozici, jaké přijme určení.

Mějte se na pozoru, buďte bdělí a modlete se. Ten čas přijde. Milé sestry, milí bratři, čas adventu je časem bdění, časem rozhlížení se, kde je nás potřeba, časem modliteb. Ne, nevisí nad námi žádné kladivo ani meč, který by hrozil a deformoval nás, způsoboval ustrašenost. Jen nám text malé Markovy apokalypsy připomíná, že čas druhého Kristova příchodu, ten Boží kairos, je reálná skutečnost, která se blíží nám nepoznatelným tempem. Není důležité. Víme jen, že to už pučí, už to raší. Dobrá motivace pro naši životní cestu. A na ní pozvání. Dnes i jindy. Pozvání Krista Pána ke stolu v tomto čase. Příprava

na pozvání a posila na cestě k tomu poslednímu pozvání Synem člověka nám adresovanému pozvání k nebeské hostině. „Až začne tenhle slávy den...“ Máme se na co těšit. Amen

Modlitba:

